

#9 POSTAVIŤ ARCHU

Program METANOIA, 10. časť, úvaha na triworkshop po 18. lekcii

www.inky.sk

verzia 2. 10. 2019

... alebo o tom, že svoj nebeský domov si stavíme tu, na zemi.

BOŽIE SLOVO:

(1 Pt 2,4-5 SSV)

Čítanie z prvého listu sv. apoštola Petra: *Prichádzajte k nemu [ku Kristovi], k živému kameňu, ktorý ľudia síce zavrhlí, ale pred Bohom je vyvolený a vzácny, a dajte sa vbudovať aj vy ako živé kamene do duchovného domu, do svätého kňazstva, aby ste prinášali duchovné obety, príjemné Bohu skrze Ježiša Krista. Počuli sme Božie slovo!*

ÚVAHA:

(na doplnenie www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 338, 340, 616, 617)

Hriech znamená to, že konáme „podľa žiadostí svojho tela (čiže starého človeka v nás, nášho ega)“. Ideme si proste svojou cestou, na vlastnú päsť, nezávisle od Boha, sami sebe sme si pánmi i bohmi a robíme to, čo sa nám pozdáva, na čo máme chuť, po čom sme svojim telom či myslou zatúžili. Kresťan je potom človek, ktorý tento hriech už viac nekoná – Pavol i Ján u kresťanov v súvislosti s hriechom hovoria v minulom čase a vysvetľujú, že Kristus nás z neho svojou milosťou vzkriesil. Miesto hriechu kresťan koná „dobré skutky, ktoré pripravil Boh, aby sme ich konali“ (Ef 2,10). Čo za skutky to sú, čo za dielo to je?

Kresťanstvo je vo svojej podstate príbehom emigrácie. Tak, ako predkovia opúšťali Európu a odchádzali do Ameriky, aby si tam vybudovali nový domov, v ktorom budú bývať, aj my ako kresťania opúšťame svet v zmysle jeho cieľov a predstáv a hodnôt, života, konania a správania a zhromažďujeme sa v Cirkvi, aby sme si spoločne postavili nový dom, Boží Dom, Nebeský Jeruzalem, náš nový domov a večný príbytok, ktorý sa Božou mocou stavia tu na zemi, aby raz bol v Nebi. Schádzame sa, aby sme postavili nie pomimuteľnú stavbu, ale aby sme samých seba okresali do tvaru Božích kvádrov a spoločne sami zo seba budovali Boží Dom, Božiu Cirkev, ktorá sama je touto stavbou a aby sme do nej, podľa Božej túžby „aby boli všetci ľudia spasení a poznali pravdu“ (1Tim 2,4), vbudovali aj všetkých ostatných ľudí, ktorí ešte žijú vo svete v hriechu.

Toto znamená nehrešiť, ako o tom píše Ján vo svojom liste, že „Kto ostáva v ňom [v Kristovi], nehreší“ (1 Jn 3,6). Už viac nežijeme každý podľa seba. Ani nesledujeme každý svoj cieľ. Namiesto toho sme sa pridali k Božej stavbej strane, k tým jediným opravdivým slobodným murárom, ktorými sú Boží budovatelia Božej Cirkvi, aby sme spolu v hlbokoj jednote a koordinácii ako dokonalý tím nie podľa svojich predstáv ale podľa Božích predstáv, podľa Božieho volania a pod Božím vedením (ktoré zaznieva v Písme, v náuke Učiteľského úradu Cirkvi a vo vnuknutiach a prorockých Duchu) uprostred sveta spoločne stavali svoj nový Domov, príbytok, v ktorom mienime žiť naveky.

Svet nikdy nebude Božím Kráľovstvom a Cirkev nikdy so svetom nesplynie. Vždy bude vo svete, ale nie zo sveta (Jn 7,14-16), vždy bude oným „malým stádom“ (porov. Lk 12,32). Uprostred sveta tak budujeme Cirkev ako alternatívnu realitu k realite sveta, ako paralelnú spoločnosť, niečo ako tieňový svet – aj doslova, pretože je pozemským tieňom opravdivého Sveta, o ktorom vraví Boh „Hľa, všetko robím nové“ (Zjv 21,5). Takto to pochopila už raná Cirkev na Turíce, keď sa všetci, čo uverili, zhromaždili, aby spoločne sami zo seba vybudovali Božiu stavbu, Boží dom, svoj nový príbytok, ktorý pretrvá až do večnosti, svoj večný Dom v Nebi: „Všetci, čo uverili, boli pospolu a všetko mali spoločne. Predávali pozemky a majetky a rozdeľovali ich všetkým, podľa toho, ako kto potreboval. Deň čo deň svorne zotrúvali v chráme, po domoch lámali chlieb a s radosťou a úprimným srdcom požívali pokrm“ (Sk 2,44-46). V tom je zmysel a princíp.

Ako inak sa táto stavba uskutočňuje, než prevzatím *pastoračnej zodpovednosti* za seba navzájom i za Cirkev a za svet, ako to sv. Ján Pavol II. definuje v Christifideles laici ako jednu z dvoch podmienok živosti farnosti a Cirkvi? A čím iným oná „pastoračná zodpovednosť“ je, než tým: byť si vzájomne *otcom, matkou* po vzore Boha, nášho Otca? A čo iné je potom náš vlastný *duchovný život*, než odhaľovanie, čo vo mne bráni tomu, aby som takto žil s mojimi bratmi a sestrami v Cirkvi (bez ohľadu na to, ako to zvládajú oni, veď aj keby boli moji smrteľní nepriatelia a nielen moji nedokonalí bratia a sestry na rovnakej ceste k svätosti, aj tak by som ich mal milovať!) a v sile Božej milosti odstraňovanie všetkých prekážok takéhoto života a takejto lásky, ako nabáda sv. Ján Pavol II., keď hovorí, že musíme „premáhať egoistické pokušenia, ktoré nás neustále napádajú a budia rivalitu, karierizmus, nedôveru a žiarlivosť“ (Novo millennio ineunte 43) – a hľadanie spôsobu, ako tomuto dielu slúžiť čo najlepšie a najdokonalejšie? Kruh sa uzatvára, keď si spomenieme, že nehrešiť znamená, že konáme nie svojvoľne, ale podľa Boha: „Ak viete, že [Kristus] je spravodlivý, vedzte, že každý, kto koná spravodlivo, z neho sa narodil“ (1 Jn 2,29) a toto naše konanie a život podľa Boha sa prejavuje práve vzájomnou láskou, budujúcou náš nový Dom, Cirkev: „Milovaní, milujeme sa navzájom, lebo láska je z Boha a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha. Kto nemiluje, nepoznal Boha, lebo Boh je láska“ (1 Jn 4,7-8). A nakoniec, čo iné je život tejto Rodiny, než to, že si aj svojimi nedostatkami, nedokonalosťami a chybami vzájomne slúžime pri odhaľovaní našich vlastných nedokonalostí každý sám v sebe (práve tým, že si uvedomujeme, že nám tu niečo vadí, tam niečo lezie na nervy a zase inde nás čosi štvie, zraňuje, uráža, ponizuje – to všetko odhaľuje našu vnútornú pýchu a sebecko, korene hriechu a prekážky nebeského života) a súčasne si svojou láskou, vierou, nádejou, súcitom a milosrdenstvom i odpúšťaním navzájom pomáhame prekonať ich

a byť z nich v sile Božej milosti uzdravení a oslobodení? Ak toto robíme, ak takto žijeme, zhromaždení a vzájomne si pomáhajúci k svätosti, čiže k dokonalosti lásky, potom sme Cirkvou, potom sme opravdivou Božou stavbou a sami zo seba budujeme svoj večný príbytok, svoju vlastnú časť Nebeského Jeruzalema, ktorá v ňom ostane naveky a my s ňou. Toto je podstata nášho nového života v Kristovi: Sme budovateľmi Cirkvi. Ona je *joint venture* [džoint venčr], spoločný podnik Boha a človeka. Ona je novou Archou, určenou na to, aby sa plavila vlnami večnosti v žiare Božej slávy – a zem je lodenicou, kde ju sami zo seba stavíme tým, že sa učíme byť jedno Telo – Kristovo Telo, a jeden Duch – Boží Duch.

UVAŽOVANIE:

Prví kresťania prirovnávali Cirkev k Noemovej Arche. Tak, ako sa v Arche zachránil Noe a všetci, ktorí boli v nej – a tí, čo boli mimo, bez nej zahynuli; aj Cirkev je novou, opravdivou, Kristovou Archou – pretože ona je Nebom! Všetci, ktorí v nej sú, sa v nej a s ňou spasia. Všetci, ktorí ostanú vonku, sa bez nej a mimo nej zatratia. „Mimo Cirkvi nielo spásy,“ hovorili raní kresťania. A tak alebo samých seba vbudujeme do Domu a jednoty Cirkvi a spolu s ostatnými sa skutočne staneme Cirkvou, jediným Telom Ježiša Krista a i sebe navzájom jedným telom, jednou bytosťou a spasíme sa – alebo to neurobíme, ostaneme mimo, hoci aj ako *navštevníci* Cirkvi a jej spolupracovníci a sympatizanti, ale nie súčasť jej Tela, a potom ostaneme bez nej a mimo nej stratení, zatratení, ponechaní, ako vraví Ježiš.

ÚLOHA:

Pozhovárajte sa o tom!

Pozrite sa na seba, na svoje spoločenstvo, na farnosť, na svoj život z tohto hľadiska.

Aké konkrétne veci a nároky na nás táto skutočnosť kladie? Čo by sme mali začať konať, žiť?

Ako nás k tomu predchádzajúce postoje oslobodzujú a uschopňujú? Čo konkrétne ideme urobiť? Ako jednotlivec? Rodina? Stretko?